

העולים שקיבלו פטור ממס לפני עשור חוששים שיחויבו בתשלום רטרואקטיבי

בינואר 2007 נכנסה לתוקף רפורמה, שאיפשרה לעולים חדשים ולתושבים חוזרים לקבל פטור מדיווח וממס על הכנסות בחו"ל למשך עשר שנים. חובת הדיווח המתקרבת עבור מי שהגיע ב-2007 מעלה במקרים מסוימים חששות מחשיפה לתשלומים רטרואקטיביים – על כל העשור האחרון

אפרת נוימן

בעוד כחודש ימלא עשר שנים לכניסתה לתוקף של רפורמת מרחיקת לכת, המאפשרת לעולים החדשים ותושבים חוזרים ותקים פטור ממס ומדיווח ביישראל. הפטור ניתן על כל ההכנסות האקטיביות והפסיביות המופקות מחוץ לישראל – בין אם מקורן הוא רווחי הון ממומש נכסים והשקעות מחוץ לישראל, ובין אם מרכשנות שוטפות שהופקו מחוץ לישראל.

במהלך השנים נעשו כמה נייטיונות לבטל את הפטור מדיווח, שלא צלחו. גם בחוק ההסדרים הנוכחי רשות המסים ניתנה להכניס סעיף שיחייב את חובת הדיווח – אך הוא טורפד, כך שההטבה עדיין רלוונטית עבור עולים חדשים ותיקים חוזרים שמגיעים לישראל.

המשמעות לכך שקרוב ימלאו עשר שנים לתחילת הפטור, היא שהחל בינואר 2017 אותם עולים חושבים ותושבים חוזרים שהגיעו עשור לפני כן יידרשו להתחיל לדווח על כל ההכנסות שלהם בחו"ל ולשלם עליהן מס. היות שמדובר באנשים שכלל לא דיווחו עד כה לרשות המסים, או דיווחו רק על הכנסות בישראל, לא ידוע באיזה היקף מדובר. ככל שמקרה אחר של הגיעו במהלך 2007 יצטרפו להגיש דו"ח בגין שנת המס 2017, במהלך 2018, אך יאלצו להגיש דיווחים על הכנסות בחו"ל כבר במהלך השנה הבאה.

חובת הדיווח המתקרבת מעלה שאלות בקרב החייבים בדיווח. הן נובעות גם מחשיפה אפשרית לת

**מבקר המדינה:
"קיימת אי־בהירות
לגבי עובדים
שנחשבים עולים
חדשים, תושבים
חוזרים או תושבים
חוזרים ותיקים.
עובדים אלה
פטורים ממס על
הכנסותיהם מחו"ל,
אך אינם פטורים
חתשלומי ביטוח
לאומי עליהן"**

עולים חדשים מארה"ב בנתב"ג, 2014. מטרתה של הרפורמה – עידוד עלייה צילום: אייל טואן; למצלומים אין קשר לכתבה

**יאיר בנימיני:
"תושבות לצורכי
מס היא עניין מורכב
יש הרבה מקרים
אפורים. יש כאלה
שבהתחלה רק
ניהלו חיים על הקו,
האם עכשיו רשות
המסים תבדוק את
אותם אנשים עשר
שנים לאחור?"**

צילום: אייל פרידמן

ותשלום מס – תיאורטית, על כל עשר השנים האחרונות. כעת, עם הדיווח, הם ייחשפו ופקיד השור מה יכול לראות בקלות שהם היו נוכחים בישראל עוד לפני 2007. "תושבות לצורכי מס היא עניין מורכב", אומר בנימיני, "יש כאלה שבהתחלה רק שכרו דירה וניהלו חיים על הקו. האם עכשיו רשות המסים תבדוק את אותם אנשים עשר שנים לאחור?"

הלל מוסקוביץ, רואה חשבון אמריקאי שמסייע לישראלים בע"ל אורחות אמריקאית מול רשויות המס בארה"ב, נתון כדוגמה קבוצה של עולים חדשים שהגיעו לישראל באמצעות ארגון "נפש בני פש" ב-27 בדצמבר 2006 – זמים פטורים לפני שהחוק נכנס לתוקף. האם אלה יהיו חשופים לאחר שירדו וחוזו ב-2017 לטענה כי הפטור כלל

בתשלומי ביטוח לאומי". אפשר להניח שמעטים, אם בכך לרשות הדיווח לביטוח לאומי על ההכנסות בחו"ל. עוד יאיר בנימיני, מומחה למיסוי, אומר כי החשש הוא שכאשר ידווחו כעת לרשות המסים, גם ביטוח לאומי יחייב אותם רטרואקטיבית על עשר שנים בטכום שיכול להיות מזהות.

**אין תנהג
רשות המסים?**

חשש נוסף נובע מכך שאנשים שהגיעו בתור תיירים ב-2006, למי של, כדי לבחון את האפשרות להי שתקע, וקיבלו תוחת דעת משפטית שהם תושבים רק אחרי ינואר 2007, יהיו חשופים כעת לטענה של רשות המסים, לפיה מכיוון שהגיעו לפני שהחוק נכנס לתוקף – הוא כלל לא חל עליהם, והם היו חייבים בדיווח

יחויב עליהן במס מלא בישראל. מהכיוון של ביטוח לאומי, וגם מחשיפה לבדיקה לאחור של רשות המסים, אם הם אכן היו וכאים להי הונו ממכירת העסק, בעוד שהעסק רים שבהם התשובה לשאלה מהו התאריך הקובע לעניין עלייתם או חזרתם לישראל – לפני או אחרי תחילת 2007 – אינה חריגשמעית.

**לא ניתן פטור
מביטוח לאומי**

הרפורמה נקבעה לצורך עיי רוד עלייה וחזרה לישראל והרי חיבה את חבילת ההקלות ממסים שהיתה נהוגה עד אז. היא נכנסה לתוקף בתחולה רטרואקטיבית מינואר 2007. בנוסף, נקבע כי אותם עולים ותושבים חוזרים וכאים לשנה אחת, מתוך עשר, של הסתגלות שבה לא ייחשבו תושבים לצורכי מס ויוכלו לבי חון את ההתאקלמות שלהם. כך לדוגמה, לפי הרפורמה, רוד פא עזוב את ישראל, פתח בספרד קליניקה פרטית, וחוד אחרי עשור כשהוא ממשיך לעבוד בבית חולים בחלק מיתות השבע, ויכל אחרי בחירה ב"שנת הסתגלות" שבה לא ייחשב כלל כתושב ישראל לצורכי מס, למשך תשע שנים, ליהנות מפטור מדיווח וממס על ההכנסות שיתקבלו מבית החולים בספרד ועל חלקו ברווחי הקליניקה הפרטית. אם יש לו הכנסות ממשכורת מע" בודתו בבית חולים בישראל – הוא